

LISA 1 TÖÖVÕTULEPINGU JUURDE

HIV referentteenus 2023

1. Tervishoiuteenuste osutajate laborite esmapositiivsete ja selguseta HIV-analüüside kinnitav diagnostika.
2. Vastsündinu perinataalse HIV infektsiooni kinnitamiseks analüüsid:
 - vastavalt juhendis „*Guidelines for the Use of Antiretroviral Agents in Pediatric HIV Infection*“ peatükile „*Timing of Diagnostic Testing in Infants with Known Perinatal HIV Exposure*“ (<https://aidsinfo.nih.gov/contentfiles/lvguidelines/pediatricguidelines.pdf>) toodud vanusele 14-21 päeva, 1-2 kuud ja 4-6 kuud, kuid mitte rohkem kui infektsiooni olemasolu kinnitamiseni;
 - kõrge riskiga juhtudel soovitatakse vastsündinutel teha esimene uuring 48 tunni jooksul pärast sündi;
 - vastsündinu perinataalse HIV infektsiooni kinnitamiseks tehakse uuringud juhendis toodud vanuseni (kuni 6 kuud) kasutades Tervisekassa tervishoiuteenuste loetelus koodiga 66611 tähistatud meetodit.

HIV laboratoorse uuringu kinnitamise algoritm (kinnitatud Eesti LaborimeditSiiniühingu juhatuse poolt 2018)

Kinnitamisele kuuluvad kõik esmasel uuringul positiivseks/piiripealseks osutunud tulemused, mis on saadud HIV antikehade või kombineeritult HIV antikehade ning HIV antigeeni määramisel.

Sõltuvalt esmasel uuringul kasutatud meetodikast ja mõõtetulemustest kasutatakse HIV kinnitavaks diagnostikaks järgmisi meetodikaid^{1,2,3}:

1. HIV1,2 antikehi ja p24 antigeeni määravat 4. põlvkonna testsüsteemi,
2. rekombinantsete antigeenidega immunoblot-meetodit HIV1 ja HIV2 spetsiifiliste antikehade määramiseks,
3. natiivsete antigeenidega immunoblot-meetodit HIV1 ja HIV2 spetsiifiliste antikehade määramiseks,
4. kvantitatiivset reaalaaja polümeraasi ahelreaktsiooni HIV1 RNA määramiseks.^{1,2,3}

HIV kinnitava diagnostika skeem.

1. Positiivse sõeluuringu tulemuse korral alustatakse kinnitavat diagnostikat 4. põlvkonna testsüsteemiga, mis määrab HIV1,2 antikehasid ja p24 antigeeni (võimalusel sama testsüsteemiga, millega on teostatud sõeluuring).
2. Nõrgalt positiivse tulemuse korral tehakse kinnitav uuring esmalt kahe erineva 4. põlvkonna testsüsteemiga.^{1,2} Tugevalt positiivse tulemuse korral tehakse kinnitav uuring rekombinantsete antigeenidega immunoblot-meetodil.
3. Kui mõlema 4. põlvkonna testsüsteemiga saadakse negatiivne tulemus, loetakse kinnitava uuringu tulemus negatiivseks. Kui vähemalt üks uuringutest on positiivne, uuritakse proovi edasi rekombinantsete antigeenidega immunoblot-meetodi abil.^{1,2,3}
4. Rekombinantsete antigeenidega immunoblotti teostatakse HIV1,2 antikehade suhtes selgelt positiivse tulemuse spetsiifilisuse kinnitamiseks. Kui saadakse positiivne tulemus, loetakse tulemus kinnitatult positiivseks. Kui saadakse negatiivne või selguseta tulemus, uuritakse proovi edasi HIV1 RNA suhtes.^{1,2,3} Kui saadakse tulemuseks HIV antikehad tüpiseerimata, siis uuritakse proovi edasi natiivsete antigeenidega immunoblot-meetodi abil.

5. Kui natiivsete antigeenidega immunoblot-meetodil saadakse positiivne tulemus, loetakse tulemus kinnitatult positiivseks. Kui saadakse negatiivne või selgusetu tulemus, uuritakse proovi edasi HIV1 RNA suhtes.^{1,2,3}
6. HIV1 RNA määratakse kinnitava uuringuna, kui immunoblot-meetod on andnud HIV1,2 antikehade tuvastamisel negatiivse või selgusetu tulemuse.^{1,2,3} Kui HIV1 RNA osutub negatiivseks ja samuti on negatiivne eelnevalt tehtud immunoblot, siis loetakse kinnitava uuringu tulemus kokku negatiivseks.³ Kui HIV1 RNA osutub negatiivseks ja eelnevalt tehtud immunoblot on selgusetu, siis palutakse kordusproovi. Positiivne HIV1 RNA (HIV1 RNA > 1000 cp/ml) tulemus kinnitab HIV infektsiooni olemasolu, kuid ei kinnita HIV serokonversiooni.³ Sellisel juhul tuleb serokonversiooni kontrollida 4 nädala möödudes. HIV1 RNA tulemuse korral, mis on 20–1000 cp/ml, palutakse kordusproovi.

Lisatud on HIV kinnitava diagnostika algoritm.^{2,3}

Koostajad:

Siiri Raudsepp (LTKH), Anna Velts-Lindh (LTKH), Mehis Bakhoff (LTKH), Marge Kütt (PERH), Karel Tomberg (PERH), Ilse Rinne (PERH), Maiga Mägi (PERH), Elo Saue (PERH), Liisa Kuhi (ITK), Piret Kedars (ITK), Vaike Viia (ITK), Kaja Vaagen (TÜK), Monyca Sepp (IVKH).

Kasutatud kirjandus:

1. Gökengin D et al. 2014 European Guideline on HIV testing. International Journal of STD & AIDS, 2014
2. Branson B. M et al 2014 Laboratory Testing for the Diagnosis of HIV Infection: Updated Recommendations, 2014
3. Suggested reporting language for the HIV laboratory diagnostic testing algorithm. CDC, 2017